

Foreningen for kirkegårdskultur

Generalforsamling den 3. juni 1985 i Skive

Af Kurt Anhøj

Til foreningens generalforsamling og årsmøde den 3. og 4. juni 1985 var tilmeldt 52 deltagere. Mødet afholdtes på hotel »Gl. Skivehus« i Skive, Viborg stift.

Valg af dirigent

Vagn B. Sørensen, formand for kirkegårdsbestyrelsen i Næstved valgtes.

Dirigenten kunne konstatere, at generalforsamlingen var lovligt indkaldt, og at dagsordenen var i overensstemmelse med foreningens vedtægter.

Aflæggelse af beretning

Foreningens formand, Povl Götke-Hansen, bød velkommen og aflagde beretning. Erindrede om, at det i år er et lille jubilæumsår, idet det er 65 år siden, foreningen blev stiftet på et møde i Århus.

Formanden rettede en særlig tak til kirkegårdsinspektør Erik Aa. Saugbjerg for hans uvurderlige hjælp i forbindelse med dette års møde. Hans indsats har gjort det særligt nemt at tilrettelægge mødet.

Foreningen har modtaget underretning om, at kirkeministeren har udtrykt særlig interesse for foreningens arbejde.

Som tidligere har foreningen modtaget tilskud fra kirkeministeriet og landbrugslosteriet: henholdsvis Kr. 6.000 og Kr. 3.000.

Fra kirkeministeriet er det oplyst, at stadsgartner Axel Thomsen, Odense efter indstilling fra stiftet er udpeget som kirkegårds-konsulent for Fyns stift.

Foreningen har modtaget henvendelse fra menighedsrådet på Lyø, hvor man frygter at komme i klemme, såfremt et ønske om ensartede takster i Fåborg provsti gennemføres.

Kirkegården på Lyø er en perle med enkeltgrave, hvortil er knyttet forskellige skikke. Det bemærkes, at man ud af 280 grave kun har måttet sløjfe ca. 60. Det frygtes, at stigende takster vil fjerne grundlaget for denne kirkegårdskultur.

Forretningsudvalget vil efter formel henvendelse i denne og eventuelle lignende sager rette henvendelse til relevante myndigheder: Gøre opmærksom på de kirkegårds-kultur-

mæssige værdier og begrunde, at disse bør bevares.

»Selskabet for kirkelig kunst« har forespurgt om foreningens interesse i deltagelse i et nyt nedsat udvalg, der skal beskæftige sig med gravmindesmærker på kirkegårde. Udvalget består af Erik Skov, Nationalmuseet, kunstneren Bodil Kaalund og grafikereren Erik Ellegård Frederiksen. Foreningen har udtrykt stor interesse for deltagelse i dette udvalg, men har endnu ikke hørt så meget til sagen.

Som bebudet er årsskriftet blevet udvidet i anledning af 65 års jubilæet. Specielt fremhæves en meget spændende og vægtig artikel af Axel Andersen om gravmonumenter og Bornholms stenindustri.

For at kunne arbejde videre på dette spændende felt vil Axel Andersen meget gerne låne gamle kataloger o.l. om gravmonumenter, som man eventuelt skulle være i besiddelse af.

Med en udgift på knap 50.000 kr. omfatter trykningen af årsskriftet langt det meste af foreningens budget. Da årsskriftet er noget meget væsentligt - foreningens ansigt udadtil - er dette meget naturligt, og vi har været meget tilfredse med det arbejde, vi hidtil har fået udført ved vor nuværende bogtrykker.

Alligevel vil vi - som det tidligere er sket - indhente tilbud på trykning af næste årsskrift. Vi håber derved at kunne spare op til kr. 10.000. I forbindelse med spørgsmålet om gravmonumenter berørtes emnet »lapidarier«. Disse stensamlinger kan arrangeres på forskellig måde, og alle er måske ikke lige hensigtsmæssige. Derfor efterlyses artikel til »Vore kirkegårde« om dette emne.

Man vil i øvrigt være taknemmelig for artikler om ethvert emne til årsskriftet.

De nordiske foreninger for kirkegårdskultur afholder kongres i Helsingfors i år. Bestyrelsen finder det i høj grad relevant, at foreningen er repræsenteret på denne kongres. Det ville imidlertid medføre en lidt betænkelig overskridelse af budgettet på Kr. 5.500 at lade Kåre Rud Nielsen - som bestyrelsen i givet fald ville pege på - deltage i kongressen.

Til slut kunne formanden oplyse, at foreningens medlemstal er ret stabilt. Der er i øjeblikket 654 medlemmer: 243 menighedsrådsmedlemmer, 54 personlige, 17 udenlandske, 23 i danske biblioteker og foreninger, 34 provstivalg, 181 medlemmer af danske kirkegårdsledere og 102 stenhuggermestre.

Af bemærkninger til formandens beretning fremgik det, at der var almindelig enighed om at anvende de nødvendige penge, for at foreningen kan repræsenteres på kongressen i Helsingfors. Stenhuggermester Leo Rosendahl fra Lyngby mente dog, at det var betænkeligt at belaste foreningens økonomi med denne relativt store ekstraordinære udgift. I stedet løste Leo Rosendahl problemet ved, at han i forbindelse med årsmødet overrakte foreningen en check på Kr. 5.500 som et personligt bidrag til formålet. Formanden udtrykte foreningens tak for denne smukke handling, der betyder, at foreningen kan repræsenteres på den Nordiske Kongres uden at belaste en i forvejen minimal kassebeholdning.

Formandens beretning godkendtes.

Fremlægelse af revideret regnskab

Kassereren Henning Hansen bemærkede under henvisning til det allerede udsendte regnskab for 1984:

at sidste rate - kr. 1.500 - af tilskuddet fra kirkeministeriet ikke indgår i regnskabet, fordi det først er udbetalt efter 31.12.84. Efter forslag fra revisorerne vil hele tilskuddet i fremtiden blive opført i regnskabet for det år, hvori det er bevilget,

at differencen mellem udgifter og indtægter vedr. årsmødet er nedbragt. Det tilstræbes, at årsmødet økonomisk hviler i sig selv,

at driftsoverskuddet på kr. 403 skal ses i lyset af, at sidste rate af tilskuddet fra kirkeministeriet ikke indgår i regnskabet,

at kassebeholdningen på kr. 28.585, der fortsat må vurderes som for lille, forventes at stige lidt p.gr.a. kontingentforhøjelsen vedtaget for 1985.

Regnskabet godkendtes.

Fremlægelse af budget

Henning Hansen henviste til det udsendte

budgetforslag, der er udarbejdet på baggrund af uændret kontingent. For at styrke foreningens kassebeholdning foreslog bestyrelsen, at kontingentet for almindelige medlemmer hæves med kr. 10,-, medens kontingentet for kollektive medlemmer holdes uændret.

Budgettet for 1986 godkendtes med den foreslåede kontingent-forhøjelse.

Eventuelle forslag

Inten.

Valg af bestyrelsesmedlemmer

Kirkegårdsleder Hans Larsen, kirkegårdsleder Hans Jensen, kirkegårdsinspektør Henrik Clausen og stenhuggermester Aage Knudsen genvalgte. Stenhuggermester Hans Broch-Mikkelsen, Nyborg, nyvalgte.

Valg af revisor og revisorsuppleant

Claes Foghmoes og Bent Christiansen genvalgte som revisorer, og Jørgen Johansen genvalgte som suppleant.

Fastsættelse af stedet for næste generalforsamling

Næste ordinære generalforsamling og årsmøde afholdes i Ålborg, Ålborg stift, den 26. og 27. maj 1986.

Eventuelt

Leo Rosendahl henstillede til bestyrelsen, at spørgsmålet om moms på ydelser i forbindelse med begravelse behandles. Leo Rosendahl finder det usømmeligt, at disse ydelser beskattes: en moderne form for ligrøveri, der bør afskaffes.

K.T. Skovgård, Horsens kirkegårde, bemærkede hertil, at han gerne ser momsen afskaffet generelt, men at man ikke bør fjerne den isoleret fra begravelser.

Bestyrelsen arbejder videre med sagen.

Povl Götke-Hansen afsluttede generalforsamlingen med at udtrykke en hjertelig tak til A. Falmer-Nielsen for det store arbejde, han har gjort i foreningen og dens bestyrelse gennem mange år. A. Falmer-Nielsen, der nu går ud af bestyrelsen, har altid deltaget i arbejdet som et interesseret og givende medlem.